

7/47853

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 43728771-610.00- 4196
Konu : 7/47853 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 21.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00-188488 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Bursa Milletvekili Sayın Aykan ERDEMİR'in tarafıma tevcih ettiği 7/47853 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EK :
Yazılı Soru Önergesiyle İlgili Cevaplar
(3 Sayfa)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYKAN ERDEMİR'İN YÖNELTTİĞİ 7/47853 ESAS
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1: Bakanlık olarak, Türkiye'nin 2013 Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu'ndaki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Rapora ilişkin bir değerlendirme yaptınız mı?

Cevap 1: Bakanlığımızın Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü bünyesinde 1985 yılında oluşturulan konuyla ilgili Birim vasıtasıyla Kadın konusu ile ilgili tüm alanlarda yapılan ulusal ve uluslararası çalışmalar takip edilmekte ve Bakanlığımız adına görüş ve katkı sağlanmaktadır. Bu bağlamda adı geçen Rapor da değerlendirilmiştir. Bu konuda son dönemde özellikle mevzuat alanında önemli gelişmeler sağlanmış olup, kadınların karar verici mekanizmalara eşit erişimi ve hem kadın hem erkeklerin iş ve aile hayatını birlikte yürütmesine imkan vererek kadınların ekonomik hayata daha yüksek oranda katılmasını sağlamak konusunda yapılan çalışmalar artırılarak sürdürülecektir.

Soru 2: Bakanlığınız Türkiye'nin 2013 Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu'ndaki sıralamasının iyileştirilmesi doğrultusunda herhangi bir adım atmış mıdır? Attıysa bunlar nelerdir?

Soru 3: Bakanlığınız toplumsal cinsiyet alanında uzun vadeli eşitlik sağlayıcı herhangi bir politika izlemekte midir? İzlemekteyse bunlar nelerdir?

Cevap 2,3: Bakanlığımız tarafından Onuncu Kalkınma Planı hazırlık çalışmaları kapsamında kamu kurum ve kuruluş temsilcileri başta olmak üzere üniversiteler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de katılımı ile Toplumsal Cinsiyet Çalışma Grubu oluşturulmuş ve kapsamlı bir rapor hazırlanmıştır. Rapor, ilgili tüm taraflar ile paylaşılmış, Raporun temel bulguları Plana da yansıtılmıştır. Ayrıca Bakanlığımız tarafından her yıl Yıllık Program ve Orta Vadeli Program hazırlanmaktadır. Yıllık programlar periyodik olarak izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Yıllık olarak hazırlanan ve kamu yatırımlarının yer aldığı Yıllık Yatırım Programı ile de kamu kurum ve kuruluşları ve üniversiteler tarafından hazırlanan projelere mali ödenek sağlanmaktadır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı olarak görev yapmakta olan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yatırımları başta olmak üzere kadın konusunda yapılan tüm projeler (kamu ve üniversiteler) ve AB projeleri desteklenmektedir.

Yine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından 5 yıllık olarak hazırlanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar ile uluslararası kuruluşlar tarafından hazırlanan eylem planları kapsamında Bakanlığımıza verilen görevler çerçevesinde de gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu konuda 2008 yılında uygulanmaya başlanan Sosyal Destek Programı da (SODES) büyük önem taşımaktadır. Bilindiği üzere SODES, dezavantajlı bölgelerimizin insan kaynaklarını geliştirmek ve toplumsal bütünleşme sürecine destek olmak amacıyla bu bölgelerdeki göç, yoksulluk ve işsizlik gibi sorunların ve değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara kısa sürede karşılık vermeyi hedefleyen bir sosyal kalkınma programıdır. SODES'in üç bileşeninden birisi olan istihdam bileşeni kapsamında uygulanacak projeler ile istihdam edilebilirliğin artırılması, ildeki ve bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli işgücünün, mesleki bilgi ve birikimin geliştirilmesi, toplumun dezavantajlı

kesimlerinin istihdama erişiminin kolaylaştırılması ve kendi işini kurabileceklere destek olunması hedeflenmektedir.

Sosyal içerme bileşeni ile yoksulluğun azaltılması, sosyal yardım alan yoksul kesimin kendi geçimini temin edecek duruma getirilmesine destek olunması, yaşlı, özürlü, kadın ve çocuklar gibi toplumun öncelikli kesimlerinin yaşam standartlarının yükseltilmesi ve bunlara götürülen hizmetlerin kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

Kültür, sanat ve spor bileşeni kapsamındaki projeler ile toplumun ihtiyaç duyduğu kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin geliştirilmesi, özellikle çocukların ve gençlerin bu tür faaliyetlere yönlendirilerek yeteneklerinin açığa çıkartılması ve kendilerine ve topluma yararlı alışkanlıklar edinmelerine yardımcı olunması beklenmektedir.

SODES kapsamındaki çalışmalar, özellikle yoksulluk ve sosyal imkanlara erişimde sıkıntı yaşayan; çocuklar, gençler, kadınlar, işsizler, yoksullar, göç etmişler ve kentlerin gecekondu bölgelerinde yaşayan kesimler için yeni fırsatlar oluşturmakta ve bu kesimlerin kendine olan güvenini artırarak toplumsal yaşamın daha sağlıklı bir şekilde işlemesine yardımcı olmaktadır. SODES bu yönüyle uygulandığı illerden başlayarak ulusal düzeyde sosyal restorasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunmaktadır.

2008 yılında GAP illerinde uygulamaya konulmuş olan programa, 2010 yılında DAP illeri dâhil edilerek toplamda 25 ile ulaşılmıştır. 2011 yılında ise Adana ve Mersin illeri ile Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansının faaliyette bulunduğu Kahramanmaraş, Hatay ve Osmaniye illeri pilot uygulama illeri olarak Programa dâhil edilmiş, 2013 yılında da Aksaray, Niğde, Sivas ve Yozgat illerinin de Program kapsamına alınmasıyla SODES'in kapsamındaki il sayısı 34'e ulaşmıştır.

SODES projelerinden beklenen sonuçlar; eğitimde fırsat eşitliği, kız çocuklarının okullaşma oranlarının artırılması, gelir elde edebilirliğin sağlanması, olumlu alışkanlıkların kazandırılması, risk altındaki gruplara yönelik faaliyetler, çocuk ve kadınların kendilerini ifade edebilecekleri imkanlar sunmak, yetenekleri açığa çıkarmaktır.

SODES'in en önemli hedef gruplarından biri de kadınlardır. SODES projeleri ile başta dezavantajlı kadınlar olmak üzere bölgedeki kadınların tamamına ulaşmaya çalışılarak kadınların mesleki eğitim, mikro kredi gibi imkanlarla istihdam edilebilirliğini artıran projeler, ana-çocuk sağlığı ve kadın hakları üzerine verilen eğitimlerle bilgi ve bilinç seviyelerini yükselten projeler, kültür, sanat ve spor gibi alanlarda özellikle kadınların bu imkanlara erişimini artıran fırsatlar oluşturan, kendileri ve ailelerinin sosyalleşmesini sağlayan projeler ile çok sayıda faaliyet hayata geçirilmiştir. Bu çerçevede çok sayıda kadın ve kız çocuğu kültür, sanat ve spor etkinliklerine yönlendirilerek yeteneklerinin farkına varmaları sağlanmış, kitap okuma kampanyaları, etüt uygulamaları, kız çocukları için eğitim bursları yoluyla çocuklar için eğitimde fırsat eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır. Bu faaliyetlerde özellikle kentlerin kenar mahallelerinde veya kırsal alanda yaşayan, yeni göç etmiş, eğitim veya kültürel faaliyetlere erişimde sorunlarla karşılaşan yoksul aileler ve özellikle kadınlar ve kız çocukları hedef gruplar olarak belirlenmiş ve faaliyetler genel olarak bu kesimlere yönlendirilmiştir.

Soru 4: Bakanlığınız farklı cinsiyetlerin ekonomik katılımda eşit pay sahibi olmasına dair teşvik edici politikalar uygulamakta mıdır? Uygulanmaktaysa bunlar nelerdir?

Cevap 4: Bakanlığımızca Onuncu Kalkınma Planı hazırlıkları kapsamında Kamu kurum ve kuruluş temsilcileri başta olmak üzere üniversiteler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de katılımı ile İstihdam ve Çalışma Hayatı Özel İhtisas Komisyonu oluşturulmuş ve kapsamlı bir rapor hazırlanmıştır. Rapor, ilgili tüm taraflar ile paylaşılmış ve Raporun temel bulguları Plana da yansıtılmıştır. Ayrıca, tüm tarafların katılımı ile Onuncu Kalkınma Planı kapsamında 25 adet Öncelikli Dönüşüm Programı hazırlanmıştır. Bu Programlardan bir tanesi İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı olup, Program bileşenlerinin önemli bir kısmı kadın istihdamının artırılmasına yönelik hedefler ve faaliyetlerden oluşmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından yıllık olarak hazırlanan Yıllık Programlar ve Yıllık Yatırım Programları çerçevesinde kadınların işgücü piyasasına etkin katılımlarının sağlanması ve istihdamlarının artırılmasına yönelik hedefler ve politikalar belirlenmekte olup, bu konuda kamu ve üniversitelerin hazırladığı projeler desteklenmektedir.

Soru 5: Eğitim ve sağlık gibi kamu hizmetlerinin cinsiyet ayrımı gözetmeksizin adilce sağlanmasında Bakanlığınızın çizdiği bir yol haritası var mıdır? Varsa nedir?

Cevap 5: Eğitim ve sağlık alanında da Onuncu Kalkınma Planı hazırlıkları kapsamında kamu kurum ve kuruluş temsilcileri başta olmak üzere üniversiteler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin de katılımı ile Özel İhtisas Komisyonları oluşturulmuş ve kapsamlı raporlar hazırlanmıştır. Raporlar, ilgili tüm taraflar ile paylaşılmış olup, Raporların temel bulguları Plana da yansıtılmıştır. Sağlık ve Eğitim konularıyla ilgili Öncelikli Dönüşüm Programlarının bileşenleri kadınların eğitim ve sağlık hizmetlerine erişilebilirliklerini artırmaya yönelik hedefler ve faaliyetleri de kapsamaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından yıllık olarak hazırlanan Yıllık Programlar ve Yıllık Yatırım Programları çerçevesinde kadınların eğitime ve sağlık hizmetlerine erişilebilirlerinin sağlanmasına yönelik hedefler ve politikalar belirlenmekte olup, kamu ve üniversitelerin hazırladığı projeler desteklenmektedir.